

RIKSDAGENS SVAR 194/2013 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om kontroll av brottslig bakgrund hos frivilliga som deltar i verksamhet bland barn, lag om ändring av straffregisterlagen och lag om ändring av lagen om lagring av straffregisteruppgifter och om utlämnande av sådana uppgifter mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lag om kontroll av brottslig bakgrund hos frivilliga som deltar i verksamhet bland barn, lag om ändring av straffregisterlagen och lag om ändring av lagen om lagring av straffregisteruppgifter och om utlämnande av sådana uppgifter mellan Finland och de

övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen (RP 149/2013 rd).

Beredning i utskott

Lagutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (LaUB 16/2013 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om kontroll av brottslig bakgrund hos frivilliga som deltar i verksamhet bland barn

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att skydda minderårigas personliga integritet och på så sätt främja och trygga deras uppväxt, utveckling och välfärd.

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag innehåller bestämmelser om ett förfarande för att kontrollera om frivilliga som deltar i verksamhet bland minderåriga har brottslig bakgrund.

Denna lag tillämpas inte på uppdrag som sköts i förvärvssyfte på basis av ett uppdragsavtal med en organisatör av frivilliguppdrag eller för vilka uppvisande av ett straffregisterutdrag

ska krävas enligt lagen om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som arbetar med barn (504/2002).

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *organisatör av frivilliguppdrag* en registrerad förening, stiftelse eller någon annan privaträttslig eller offentligrättslig juridisk person eller en enskild näringsidkare, i vars namn den till minderåriga riktade verksamhet anordnas som frivilliguppdraget avser,

2) *frivillig* en person som av egen vilja deltar eller har för avsikt att delta i frivilligverksamhet utan att stå i tjänste- eller arbetsavtalsförhållande till organisatören av frivilliguppdraget.

4 §

Åtgärder för att trygga minderårigas personliga integritet

Organisatören av frivilliguppdrag ska för sin verksamhet skapa sådana anvisningar eller förfaringsätt som behövs för att uppnå syftet med denna lag samt ta ställning till vilka frivilliguppdrag som är sådana att de personer som väljs till dem bör omfattas av kontrollen av brottslig bakgrund.

5 §

Rätt att begära straffregisterutdrag

Organisatören av frivilliguppdraget har rätt att av Rättsregistercentralen begära ett sådant straffregisterutdrag som avses i 6 § 2 mom. i straffregisterlagen (770/1993) avseende en frivillig, om organisatören tänker tilldela den frivillige ett uppdrag som

1) regelbundet och i väsentlig grad består i undervisning, handledning, vård och omsorg av eller annan samvaro med en minderårig,

2) innebär personlig kontakt med en minderårig, och

3) består i att sköta uppdraget ensam eller under sådana förhållanden där den minderåriges personliga integritet rimligen inte kan tryggas, trots åtgärder som avses i 4 § i denna lag.

Rätten att begära ett straffregisterutdrag enligt 1 mom. gäller också antagning av personer till sådan utbildning eller träning som är en förutsättning för att sköta uppdrag som avses i 1 mom.

6 §

Den frivilliges samtycke som villkor för utfärdande av straffregisterutdrag

Ett villkor för att ett straffregisterutdrag ska få utfärdas är att den frivillige på förhand har gett sitt skriftliga samtycke till ansökan om utdrag.

Av samtycket ska det framgå att den frivillige innan samtycket lämnas har informerats om straffregisterutdragets syfte och hur det används, om vilka uppgifter som antecknas i straffregisterutdraget och behandlingen av uppgifter i samband med detta, om skyldigheten för organisatören av frivilligverksamhet att överlåta utdraget till den frivillige samt vid behov om att straffregisterutdraget söks av en förening som avses i 8 § 1 mom. på uppdrag av organisatören av frivilliguppdraget.

7 §

Ansökan om straffregisterutdrag

Ansökan om straffregisterutdrag ska göras skriftligt hos Rättsregistercentralen. Det samtycke som avses i 6 § 2 mom. ska ingå i eller fogas till ansökan.

I ansökan om straffregisterutdrag ska det anges

1) namn, registreringsnummer och adress för organisatören av frivilliguppdraget och, om det är en förening enligt 8 § 1 mom. som ansöker om utdrag, uppgifter om föreningen liksom det uppdrag att göra ansökan om utdrag som avses i 8 § 1 mom,

2) den frivilliges namn och personbeteckning eller, om sådan saknas, födelsetid och födelseort samt hemkommun, kontaktinformation, medborgarskap och yrke,

3) det uppdrag som det är tänkt att den frivillige ska sköta samt en sådan beskrivning av uppdraget som behövs när förutsättningarna för utfärdande av utdrag prövas,

4) uppgifter om de åtgärder som avses i 4 § och om att de har godkänts för tillämpning.

8 §

Ansökan om straffregisterutdrag på uppdrag

Ansökan om straffregisterutdrag får på skriftligt uppdrag av organisatören av frivilliguppdraget göras av en centralorganisation eller en sådan förening som hör till samma centralorganisation som organisatören.

I de fall som avses i 1 mom. sänder Rättsregistralcentralen straffregisterutdraget direkt till organisatören av frivilliguppdraget.

9 §

Straffregisterutdrag som uppvisas av den frivillige

Om den frivillige i sin besittning har ett sådant straffregisterutdrag om sig själv som avses i 6 § 2 eller 5 mom. eller 6 a § i straffregisterlagen, kan organisatören av frivilliguppdraget be den frivillige visa upp utdraget, om de förutsättningar som anges i 5 § i denna lag uppfylls och den frivillige har lämnat en anmälan av vilken det framgår att han eller hon har informerats om de omständigheter som avses i 6 § 2 mom. i denna lag.

10 §

Information om begäran om straffregisterutdrag

En organisatör av frivilliguppdrag som söker frivilliga för uppdrag enligt denna lag ska informera om sin avsikt att begära ett straffregisterutdrag enligt 6 a § i straffregisterlagen om den frivillige.

11 §

Anteckning om granskat straffregisterutdrag och överlämnande av utdraget till den frivillige

I personuppgifterna för den frivillige får organisatören av frivilliguppdraget endast anteckna att straffregisterutdraget har granskats samt utdragets identifikationsuppgifter. Det får inte tas någon kopia av utdraget.

Organisatören av frivilliguppdraget ska utan dröjsmål efter det att ärendet har behandlats överlämna straffregisterutdraget till den frivillige som utdraget gäller.

12 §

Tystnadsplikt

De uppgifter som framgår av straffregisterutdraget får inte röjas för andra än de personer som nödvändigtvis behöver dem för att besluta om en frivillig ska tilldelas uppdrag som avses i 5 §. Uppgifter som är skyddade av tystnadsplikten får inte röjas för utomstående ens efter det att personen inte längre sköter det uppdrag där han eller hon fick informationen.

13 §

Förseelse mot bestämmelserna om kontroll av brottslig bakgrund hos frivilliga

Den som uppsåtligt eller av grov oaktsamhet bryter mot skyldigheten enligt 11 § 2 mom. att överlämna straffregisterutdraget till den som utdraget gäller, ska för *förseelse mot bestämmelserna om kontroll av brottslig bakgrund hos frivilliga* dömas till böter.

14 §

Hänvisningar till strafflagen

Till straff för brott mot tystnadsplikten enligt 12 § döms enligt 38 kap. 1 eller 2 § i strafflagen (39/1889), om inte gärningen utgör brott enligt 40 kap. 5 § i strafflagen eller strängare straff för den föreskrivs någon annanstans i lag.

Bestämmelser om straff för personregisterbrott finns i 38 kap. 9 § i strafflagen.

15 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av straffregisterlagen

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i straffregisterlagen (770/1993) 5 § 1 mom. samt 6 § 2, 3 och 7 mom., sådana de lyder i lag 215/2012, samt *fogas* till lagen en ny 6 a § och till 7 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 505/2002, ett nytt 3 mom. som följer:

5 §

Uppgifter ur straffregistret lämnas ut i form av straffregisterutdrag som innehåller de uppgifter om en person som har införts i registret eller en upplysning om att han eller hon inte har antecknats i registret. Beträffande juridiska personer lämnas ett utdrag med motsvarande innehåll. Om uppgifter om ett avgörande har fått i enlighet med 20 eller 20 a § i EU-straffregisterlagen eller ur det lagringsregister som nämns i den lagen, antecknas det i utdraget de uppgifter som skulle kunna införas i straffregistret. I straffregisterutdraget antecknas dock inte de uppgifter ur straffregistret som gäller lagbestämmelser som har tillämpats och inte heller sådana uppgifter som inte får antecknas på grund av villkor som ställts av en annan medlemsstat och som avses i 9 § 4 mom. i EU-straffregisterlagen. I straffregisterutdraget antecknas den uppgift som avses i 2 § 5 mom. i denna lag endast om utdraget med stöd av 4 § 1 mom. ges till en åklagare eller en förundersökningsmyndighet.

träffande sig själv för en uppgift som avses i 2 § i lagen om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som arbetar med barn (504/2002). I utdraget antecknas uppgifter om avgöranden genom vilka han eller hon har dömts för en sedlighets-sårande gärning enligt 17 kap. 18, 18 a eller 19 § i strafflagen eller för sexualbrott enligt 20 kap., för dråp enligt 21 kap. 1 §, för mord enligt 21 kap. 2 §, för dråp under förmildrande omständigheter enligt 21 kap. 3 §, för grov misshandel enligt 21 kap. 6 §, för människohandel enligt 25 kap. 3 §, för grov människohandel enligt 25 kap. 3 a §, för grovt rån enligt 31 kap. 2 § eller för narkotikabrott enligt 50 kap. i strafflagen. I utdraget antecknas också uppgifter om avgöranden genom vilka han eller hon med stöd av bestämmelser som har gällt före ikraftträdandet av de ovannämnda bestämmelserna har dömts för ett brott som motsvarar en gärning som nämns ovan. I utdraget antecknas dessutom uppgifter om böter som dömts ut för sådana brott enligt 17 kap. 18, 18 a eller 19 §, 20 kap. eller 25 kap. 3 eller 3 a § i strafflagen som har registrerats i det bötesregister som avses i 46 § 1 mom. i lagen om verkställighet av böter (672/2002).

6 §

Utöver vad som bestäms i 1 mom. har en enskild person rätt att få ett straffregisterutdrag be-

I det utdrag som avses i 2 mom. antecknas dessutom uppgifter om

1) avgöranden som med stöd av 2 § 2 mom. har antecknats i straffregistret och genom vilka personen har dömts för ett brott som motsvarar ett brott som avses i 2 mom. i denna paragraf,

2) avgöranden som har antecknats i det lagringsregister som avses i EU-straffregisterlagen och genom vilka en finsk medborgare i en annan medlemsstat har dömts till bötesstraff för ett brott som motsvarar ett brott enligt 17 kap. 18, 18 a eller 19 §, 20 kap. eller 25 kap. 3 eller 3 a § i strafflagen,

3) avgöranden som har fåtts i enlighet med 20 eller 20 a § i EU-straffregisterlagen och genom vilka personen i en annan medlemsstat har dömts till en påföljd som motsvarar en påföljd som nämns i 2 § 1 mom. i denna lag för ett brott som motsvarar ett brott som avses i 2 mom. i denna paragraf eller har dömts till ett bötesstraff för ett brott som motsvarar ett brott enligt 17 kap. 18, 18 a eller 19 §, 20 kap. eller 25 kap. 3 eller 3 a § i strafflagen,

4) avgöranden som har antecknats i det lagringsregister som avses i EU-straffregisterlagen eller som har fåtts i enlighet med 20 eller 20 a § i EU-straffregisterlagen och genom vilka personen har meddelats förbud att arbeta med eller annars vara verksam bland minderåriga.

Till en centralmyndighet i en annan medlemsstat i Europeiska unionen lämnas straffregisteruppgifter ut med anledning av en begäran som framställts till centralmyndigheten i enlighet med vad som bestäms i 15 och 15 a § i EU-straffregisterlagen.

6 a §

Sådana organisatörer av frivilliguppdrag som avses i lagen om kontroll av brottslig bakgrund hos frivilliga som deltar i verksamhet bland barn (/20) ska få utdrag som avses i 6 § 2 mom. i denna lag med den frivilliges samtycke och under de förutsättningar som anges i den lagen.

7 §

Oberoende av det ändamål som antecknats i straffregisterutdraget får en enskild person visa upp ett straffregisterutdrag som han eller hon har i sin besittning och som har utfärdats med stöd av 6 § 2 eller 5 mom. eller 6 a §, när personen håller på att väljas till något av de uppdrag som avses i de nämnda bestämmelserna.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av lagen om lagring av straffregisteruppgifter och om utlämnande av sådana uppgifter mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om lagring av straffregisteruppgifter och om utlämnande av sådana uppgifter mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen (214/2012) 1 § 2 mom., 6 §, 11 § 2 mom., 15 § 1 mom., 16 § 1 mom., 17 § 1 mom., 18 § 3 mom., 21 § 1 mom. och 22 § 1 mom. samt fogas till lagen nya 15 a och 20 a § som följer:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag innehåller dessutom bestämmelser om utlämnande av uppgifter som avses i 1 mom. på begäran för straffrättsliga förfaranden, för att uppfylla en enskild persons begäran om att få uppgifter om sig själv eller, med den berörda personens samtycke, för skötsel av ett sådant uppdrag som består i arbete med eller annan verksamhet bland minderåriga, samt bestämmelser om framställande av en begäran om sådana uppgifter.

6 §

Vidarebefordran av uppgifter

När Rättsregistercentralen i enlighet med 5 § överför uppgifter till den medlemsstat där personen är medborgare, ska centralen meddela att uppgifterna får vidarebefordras till andra stater endast för straffrättsliga förfaranden, för att uppfylla en enskild persons begäran om att få uppgifter om sig själv eller, med den berörda personens samtycke, för skötsel av ett sådant uppdrag som består i arbete med eller annan verksamhet bland minderåriga.

11 §

Utlämnande av uppgifter ur lagringsregistret

Rättsregistercentralen får i enlighet med 14, 15 och 15 a § ur lagringsregistret lämna ut uppgifter till centralmyndigheten eller någon annan behörig myndighet i en annan medlemsstat.

15 §

Svar på en begäran med anledning av en begäran från en enskild person

Rättsregistercentralen ska till den centralmyndighet i en annan medlemsstat som begär re-

gisteruppgifter lämna ut de i 3 § avsedda uppgifter ur straffregistret, bötesregistret och lagringsregistret som en enskild person har begärt för att tillhandahållas personen, på motsvarande sätt som en enskild person i en motsvarande situation skulle få uppgifter om sig själv i enlighet med 6 § 1—5 mom. i straffregisterlagen. Uppgifter kan lämnas ut för att tillhandahållas en enskild person också för skötsel av ett sådant frivilliguppdrag som består i verksamhet bland minderåriga, på motsvarande sätt som uppgifter antecknas i ett utdrag enligt 6 § 2 mom. i straffregisterlagen.

15 a §

Svar på en begäran för arbete med eller annan verksamhet bland minderåriga

Rättsregistercentralen ska, med den berörda personens samtycke, till den centralmyndighet i en annan medlemsstat som begär registeruppgifter lämna ut de begärda i 3 § avsedda uppgifterna ur straffregistret, bötesregistret och lagringsregistret för skötsel av ett sådant uppdrag som består i arbete med eller annan verksamhet bland minderåriga, på motsvarande sätt som uppgifter antecknas i ett utdrag enligt 6 § 2 mom. i straffregisterlagen.

Om det i straffregistret finns uppgifter som har antecknats i lagringsregistret, ska endast uppgifterna i lagringsregistret överföras till den medlemsstat som har framställt begäran.

16 §

Begärans innehåll och form samt språk

Rättsregistercentralen ska godkänna en sådan begäran enligt 14, 15 eller 15 a § som framställts av centralmyndigheten i en annan medlemsstat, om begäran innehåller de behövliga uppgifter som avses i formuläret i bilagan till rambeslutet. Begäran ska framställas i elektronisk form, eller i annan skriftlig form om den inte har kunnat framställas elektroniskt.

17 §

Svarets innehåll och form samt språk

Rättsregistercentralen ska i sitt svar till den centralmyndighet eller behöriga myndighet i en annan medlemsstat som har framställt begäran överföra de uppgifter som avses i 14, 15 och 15 a § i enlighet med formuläret i bilagan till rambeslutet.

18 §

Tidsfrister

Sådana uppgifter som avses i 15 och 15 a § ska Rättsregistercentralen överföra till centralmyndigheten i den andra medlemsstaten inom 20 vardagar från den dag då begäran togs emot.

20 a §

Framställande av begäran för frivilligverksamhet

För skötsel av ett sådant uppdrag som avses i lagen om kontroll av brottslig bakgrund hos frivilliga som deltar i verksamhet bland barn (/) ska Rättsregistercentralen framställa en begäran till centralmyndigheten i en annan medlemsstat om utlämnande av registeruppgifter och tillhörande uppgifter, när Rättsregistercentralen har mottagit en begäran med den berörda personens samtycke om ett sådant straffregisterutdrag som avses i 6 a § i straffregisterlagen.

Om en begäran som avses i 1 mom. gäller en person för vars vidkommande det är känt att han eller hon som myndig har varit bosatt i någon annan medlemsstat och de registeruppgifter som gäller honom eller henne till denna del inte är tillgängliga på något annat sätt, ska Rättsregistercentralen framställa en begäran till centralmyndigheten i den medlemsstat där personen har varit bosatt om utlämnande av registeruppgifter och tillhörande uppgifter.

21 §

Begärans innehåll och form samt språk

Rättsregistercentralen ska framställa en begäran som avses i 19, 20 eller 20 a § till centralmyndigheten i en annan medlemsstat i enlighet med formuläret i bilagan till rambeslutet.

22 §

Begränsningar för användningen av uppgifterna

Registeruppgifter och tillhörande uppgifter som en annan medlemsstat har överfört på grundval av en begäran i enlighet med 19 § 1 mom., 20 eller 20 a § får användas endast vid det straffrättsliga förfarande eller för det ändamål för vilket uppgifterna begärdes, i enlighet med vad den medlemsstat som överförde uppgifterna har meddelat.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 16 december 2013